

De kantoor tuin...

die kan in 2017 écht niet meer

Open kantoren zijn niet goed voor de productiviteit en gezondheid van werknemers. Kantoorbedenkers scheren nog vaak alle types op de werkvloer over één kam. „Zet de stille of juist de sociale types eens bij elkaar.“

Bart van Eldert
Delft

“Open kantoren met één ruimte waar je moet werken, elkaar ontmoet en waar je iers geconcentreerd doet, dat gaat gewoon niet”, zegt Wim Pullen. Hij is directeur van het Delftse wetenschappelijk kenniscentrum CfPB. Dit Center for People and Buildings onderzoekt de relatie tussen mens en werkomgeving. „Zulke open kantoren gelden als dynamisch en flexibel”, geeft Pullen aan. „Maar in onderzoek is geen geweldig succes gevonden, behalve meer tevredenheid over de mogelijkheid tot interactie.”

Hij wijst erop dat kantoorwerk in tien jaar tijd nauwelijks is veranderd. „Hoogstens heeft e-mail de telefoon een beetje vervangen. Verder blijven we vergaderen, geconcentreerd nadenken en werken. Zeker de helft van de werkende mensen heeft veel behoefte aan structuur. Die gaan naar hun werk. Dat ligt daar te wachten; de baas heeft alles klaargezet. Deze mensen moeten gelaten op zoek naar een flexplek. Dat zorgt voor toenemende stress. We weten ook dat het meeste overleg gewoon met twee of drie mensen plaatsvindt, zittend op de punt van een bureau. Terwijl pal daarnaast mensen geconcentreerd moeten werken. Die durven dan niet altijd te zeggen dat ze worden gestoord.”

Licht autistisch

Bovendien houden kantoorbedenkers veel te weinig rekening met persoonlijkheidskenmerken, weet Fiona de Vos. Ze geeft als omgevingspsycholoog aan de Universiteit van Amsterdam les aan studenten psychologie en bouwkunde. Met haar bureau ad-

viseert ze in Nederland en Amerika bedrijven en instellingen. „Introvert, extravert en het hele spectrum daartussen vind je op de werkvloer.”

„Ik vroeg laatst een directeur zijn mensen te omschrijven. Zijn ict'ers waren man, 45-plus, vaak gescheiden en licht autistisch, met werk dat veel concentratie vraagt. Die doe je geen plezier met een roze en knalgeel open kantoor of een plek met muziek als een grand café. Dat is mis-schien wel weer leuk voor de extraverte types van de marketing. Die gedijen in een sfeer met veel licht, beweging en kleur. Het is belangrijk je kantoor aan te passen aan wat je doet en met wie je dat doet.”

Nieuwe generaties verwachten meer dan een gebouw met slechte akoestiek

—Fiona de Vos, psycholoog

De Vos ziet een groeiend besef dat standaardisering van het kantoor een prijs heeft. „Bedrijven vragen veel maar doen weinig terug. Elke afdeling oogt hetzelfde, in een gebouw met slechte akoestiek en slechte temperatuur. Dat begint te kantelen. Het besef begint te komen dat variatie goed is. Nieuwe generaties verwachten dat ook. Even kunnen wandelen in een tuin, even bijpraten op een bank is gezond. En waarom kunnen stille of juist sociale types niet bij elkaar zitten?”

CfPB-directeur Pullen deelt de kritiek. „Kantoorbedenkers houden te weinig rekening met persoonlijkheidskenmerken. Die zijn van invloed op het welbevin-

den van de werknemer. En dus op de productiviteit van het bedrijf. Te vaak zien we: als het kalf verdronken is, dempt men de put. Dan moet het kantoor worden aangepast met bijvoorbeeld stiltecellen en wordt een nieuwe indeling getimmerd.”

Je moet niet alleen zeggen dat je werknemers je beste kapitaal vormen maar er ook naar handelen, vindt Pullen. „Bedrijven doen er goed aan verschillende soorten werkplekken aan te bieden, met ook afsluitbare plaatsen. Zo heb je wat te kiezen. Privacy, concentratie, de functie en het comfort van de werkplek ondersteunen de productiviteit.”

Ken je pappenheimers

Langzaam ziet Pullen het nu de goede kant op gaan. Twee derde van de bedrijven denkt om de zeven jaar na over een nieuw kantoor, weet de directeur. Tijdens de recessie bespaarden bedrijven vooral op de vierkante meters. Dan zeggen ze: 'werk flex, waar je bent en werk thuis'. Of de medewerkers dat willen en of ze thuis de ruimte hebben, telt dan niet.”

Met de crisis achter de rug beginnen bedrijven werk te maken van een kantoorindeling die minder botst met het menselijk gedrag. „Organisaties kunnen meer doen dan alleen een plattgrond tekenen. Goed bedenken wat de bedrijfsdoelen zijn, wat er op de werkvloer moet gebeuren én de behoeften die samenhangen met persoonlijkheidskenmerken meenemen. Je moet je pappenheimers kennen”, zegt Pullen. Dat is goed voor het personeel maar ook voor de kassa. „Deze combinatie verhoogt de productiviteit. Investeer er dan ook in.”

ILLUSTRATIE MARK REUNJENS

Tijdens de crisis bespaarden bedrijven op de werkplek, nu is er vaak weer wat geld voor

—Wim Pullen, directeur kenniscentrum

Holland America Line
CruiseTravel
Cruisereizen van ANWB

TOP 10 CRUISES SALE ACTIE GELDIG T/M 6 JULI

- 8 dagen Noorse fjorden**
Vertrek: 27 augustus 2017 Schip: Koningsdam ★★★★★ VANAF € 799
- 15 dagen Azië**
Vertrek: 10 november 2017 Schip: Volendam ★★★★★ VANAF € 1.299
- 17 dagen West-Europa**
Vertrek: 17 september 2017 Schip: Koningsdam ★★★★★ VANAF € 1.699
- 13 dagen West-Middellandse Zee**
Vertrek: 8 september 2017 Schip: Westerdam ★★★★★ VANAF € 1.199
- 16 dagen Panamakanaal**
Vertrek: 17 november 2017 Schip: Oosterdam ★★★★★ VANAF € 1.199
- 13 dagen Groot-Brittannië & Ierland** BUITENHUT
Vertrek: 30 juli 2017 Schip: Zulderdam ★★★★★ VANAF € 999
- 15 dagen Groot-Brittannië & Ierland**
Vertrek: 4 augustus 2017 Schip: Prinsendam ★★★★★ VANAF € 1.499
- 16 dagen Australië & Nieuw Zeeland**
Vertrek: 6 december 2017 Schip: Noordam ★★★★★ VANAF € 1.199
- 15 dagen Oost-Middellandse Zee** BUITENHUT
Vertrek: 5 oktober 2017 Schip: Prinsendam ★★★★★ VANAF € 1.299
- 13 dagen West-Middellandse Zee**
Vertrek: 20 september 2017 Schip: Westerdam ★★★★★ VANAF € 1.299

Boek nu via www.cruisetravel.nl/ad
Of bel: 0341 - 37 11 37

Geloofde prijzen zijn per persoon en gebaseerd op 2 persoons bezetting van een binnenhut. Tenzij anders vermeld. Excl. fooien en dranken. De prijzen kunnen dagelijks variëren en zijn onder voorbehoud van beschikbaarheid en (toeslag)wijzigingen. Boekbaar t/m 5 juli 2017. Niet inbegrepen per boeking: Optionele bagagekosten, calamiteitsfonds (€250) en reserveringskosten (€29).